

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/18/2025
Identifikačné číslo spisu:	3122206936
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3122206936.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne T. F., narodenej XX. Y. XXXX, P. č. XXX, zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Zemkom, Trenčín, M. Hricku 1832/30, IČO: 53008111, proti žalovanému F. W., narodenému XX. Y. XXXX, S., D. X, o zaplatenie 4.500 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 13C/38/2022, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 21. augusta 2024 sp. zn. 11Co/49/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) ostatným rozsudkom z 29. apríla 2024 č. k. 13C/38/2022-128 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala, aby súd zviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 4.500 eur s bližšie určeným úrokom z omeškania. Vo svojej žalobe uviedla, že žalovaný jej odpredal jazdené osobné motorové vozidlo továrenskej značky X. G. za kúpnu cenu 8.500 eur. Žalobkyňa po úhrade kúpnej ceny zistila, že na tomto motorovom vozidle sú evidované štyri poistné udalosti, t.j. bolo štyrikrát nabúrané a následne na ňom bola vykonaná oprava. O tejto skutočnosti žalovaný žalobkyňu vôbec neinformoval. Žalobkyňa vyzvala žalovaného listom na poskytnutie primeranej zľavy z kúpnej ceny, vo výške 4.469 eur, čo žalovaný odmietol. Je nepochybné, že v prípade ak by žalovaný oboznámil žalobkyňu o úplnom technickom stave motorového vozidla a poukázal by taktiež na všetky poistné udalosti a opravy tohto vozidla, žalobkyňa by nikdy nepristúpila na jeho kúpu.

1.1. Na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd ustálil, že žalobkyňa v konaní neuviedla konkrétnu vadu motorového vozidla, pre ktorú by mala nárok na primeranú zľavu z kúpnej ceny. Skutočnosť, že na automobile „bolo viacero poistných udalostí“, samo o sebe nepredstavuje faktickú a ani právnu vadu predmetu kúpy. Za vadu sa považuje nedostatok takej vlastnosti, ktorá sa pri veci daného druhu a veku všeobecne predpokladá a ktorej nedostatok alebo neexistencia má za následok

podstatné zníženie možnosti vec použiť k jej účelu. Pojemným znakom faktickej vady je primárne podstatné zníženie možnosti vec používať v súlade s jej účelom, prípadne zmluvou, preto prípadné zníženie ceny môže mať význam pre eventuálne určenie zľavy z kúpnej ceny, nie však pre definovanie samotnej vady. Ďalej uviedol, že „zamietol návrh na vykonanie znaleckého dokazovania ohľadom skutočnosti, či vykonanými opravami došlo k zhodnoteniu resp. k znehodnoteniu motorového vozidla, nakoľko táto skutočnosť nie je relevantnou skutočnosťou pre posúdenie, či predané motorové vozidlo má vadu, pre ktorú by žalobkyňa ako kupujúca mohla žiadať primeranú zľavu z jeho ceny“. Žalobkyňa v konaní ani netvrdila, že by následky poistných udalostí motorového vozidla neboli riadne odstránené a že by spôsobili zníženie možnosti používať vec. Na základe uvedeného žalovaný nemal ani povinnosť (aj keby o nich vedel) na ne upozorniť. V neposlednom rade súd uviedol, že ak žalobkyňa mala za to, že obvyklou vlastnosťou používaného vozidla sa dá chápať aj jeho predchádzajúce nepoškodenie, k tejto skutočnosti sa vyjadril aj odvolací súd (pozn. v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení) v ktorom uviedol, že pri použitej veci (v danom prípade sedemročnom automobile) takúto všeobecne predpokladanú vlastnosť nepredstavuje to, že by vec nemala byť opravovaná, resp., že by v minulosti nikdy nemalo dôjsť k jej poškodeniu. Inými slovami, pri použití motorového vozidla, sa vo všeobecnosti nepredpokladá, že by nebolo opravované (a to aj opakovane), že by neboli vymieňané diely a podobne, s ktorým záverom sa stotožnil aj prvostupňový súd.

1.2. Prvostupňový súd tiež uviedol, že žalobkyňa si pri kúpe auta nevymienila, že nesmie byť havarované a rovnako sa jej nepodarilo preukázať, že ju žalovaný ubezpečil, že auto nebolo búrané. O vadu veci môže ísť aj vtedy, ak predávajúci kupujúceho ubezpečil, že vec má určité vlastnosti vymienené kupujúcim, alebo že nemá žiadne vady, a toto ubezpečenie sa ukáže ako nepravdivé, avšak táto skutočnosť tiež nebola v konaní preukázaná. Skutočnosť, že žalobkyňa ako kupujúca následne po zistení skutočností o poistných udalostiach na motorovom vozidle považuje zaplatenú kúpnu cenu za nadhodnotenú, tiež nie je dôvodom pre poskytnutie primeranej zľavy z kúpnej ceny, uzavrel prvostupňový súd.

1.3. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 21. augusta 2024 sp. zn. 11Co/49/2024 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému priznal náhradu odvolacích trov.

2.1. Odvolací súd najskôr poukázal na to, že predmetom konania bolo posúdenie dôvodnosti nároku žalobkyne z väd predanej veci. Predmetom kúpy nebolo nové, ale jazdené sedemročné motorové vozidlo, pri ktorom žalobkyňa zistila, že bolo opakovane poškodené v dôsledku havárie a z tohto dôvodu bolo opakovane opravované, pričom boli vymieňané jeho jednotlivé diely, a to vo veľkom rozsahu. Okrem toho vyslovila záver, že vymieňané diely neboli vždy „originálne“. V konaní nebolo sporné, že vozidlo bolo dovezené z cudziny a malo pred žalovaným viacero vlastníkov. Taktiež nebolo tvrdené, že by bol automobil žalobkyňi predaný ako poškodený v dôsledku havárie. Naopak bolo nesporné, že bol opravený. Skutočnosť, že bol opravovaný v dôsledku poistných udalostí, sa v čase uzavretia zmluvy a skúšobnej jazdy neprejavovalo a žalobkyňa ani netvrdila, že by sa táto skutočnosť prejavila následne, pri bežnom používaní veci. Naopak z tvrdení žalobkyne v konaní pred súdom prvej inštancie vyplývalo, že uvedené opravy a poistné udalosti nezistila z vlastností vozidla, ale výlučne prevereními evidencie.

2.2. Odvolací súd uviedol, že práva z vadného plnenia slúžia k ochrane kupujúceho pred vadami predmetu kúpy, o ktorej nevedel, prípadne vedieť nemohol ani pri zachovaní obvyklej pozornosti. Pri kúpe jazdeného motorového vozidla by mal byť kupujúci oboznámený s tým, že kupuje vec už opotrebovanú, a teda už nemusí mať také estetické a funkčné vlastnosti ako vozidlo nové. Jazdené vozidlo by malo mať obvyklé vlastnosti zodpovedajúce jeho veku a bežnému opotrebeniu, a nesmú sa na ňom vyskytovať také vady, ktoré by bránili jeho využitiu v súlade s kúpnu zmluvou, resp. k účelu ku ktorému sa obvykle používa. Poukázal na už uvedené v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení (pozri tiež bod 1.1.). Zopakoval, že „pojemným znakom faktickej vady je primárne podstatné zníženie možnosti vec používať v súlade s jej účelom, prípadne zmluvou, preto prípadné zníženie ceny môže mať význam pre eventuálne určenie zľavy z kúpnej ceny, nie však pre definovanie vady. Občiansky zákonník v žiadnom ustanovení explicitne neuvádza zníženie hodnoty ako definičný znak vady. Naopak, spája ju (resp. nároky zo zodpovednosti) s nemožnosťou alebo zníženou možnosťou vec užívať v súlade so

zmluvou alebo jej účelom. V prejednávanej veci bola žaloba zamietnutá z dôvodu, že nebol preukázaný nárok žalobkyne v základe. Preto nebolo potrebné sa zaoberať otázkou prípadnej výšky zľavy z kúpnej ceny a za týmto účelom nariaďovať znalecké dokazovanie, ako uviedol súd prvej inštancie".

2.3. Ďalej v zhode s prvostupňovým súdom uviedol, že o vadu by mohlo ísť vtedy, ak by predávajúci kupujúcu ubezpečil o určitých vlastnostiach predmetu kúpy, resp. si takéto vlastnosti kupujúca vymienila. Uvedené však žalobkyňa nepreukázala (vo svojej podstate také ubezpečenie alebo vymienenie ani netvrdila). Správne tiež uviedol súd prvej inštancie, že žalobkyňa vo svojej výpovedi pred súdom ani len netvrdila, že by si pri kúpe takúto vlastnosť vozidla vymienila pri dojednávaní zmluvy a následne takáto vymienená vlastnosť nebola uvedená ani v písomnom vyhotovení zmluvy, ktorú žalobkyňa so žalovaným uzavrela. Ani v odvolaní žalobkyňa neuviedla žiadne skutočnosti, ktorými by preukazovala, že takúto vlastnosť predmetu kúpy výslovne žiadala. Práve naopak z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sa na uvedené žalované ani len nepýtala. V kúpnej zmluve, ktorá bola uzavretá v písomnej forme, nie sú žiadne vymienené vlastnosti predávanej veci a rovnako v nej nie je uvedené, že by predávajúci kupujúceho o nejakých konkrétnych vlastnostiach uisťoval a ubezpečoval. Odvolací súd dodal, že ak by žalobkyňa ako kupujúcej skutočne išlo o to, že kupovaný sedemročný automobil nemal byť nikdy havarovaný alebo opravovaný, tak by sa to prejavilo na jej správaní pred uzavretím zmluvy a v procese jej negociácie. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že si urobila na vozidle skúšobnú jazdu a rozhodla sa bez toho, aby vyvinula akékoľvek úsilie si zistiť alebo overiť iné vlastnosti vozidla ako tie, ktoré bola spolu s manželom schopná zistiť zo skúšobnej jazdy. Preveriť vozidlo na webovej stránke www.overenie-vozidla.sk mohla kedykoľvek pred uzavretím kúpnej zmluvy. Rovnako, ak jej záležalo na tom, aké náhradné diely boli použité pri oprave vozidla (či boli „originálne“), mohla stav vozidla konzultovať s osobou, ktorá má odborné vedomosti, resp. mohla žiadať, aby bolo v písomnej zmluve uvedené, že vozidlo má určité vlastnosti. Uvedené však neučinila, a rozhodnutie kúpiť sedemročné používané motorové vozidlo sa rozhodla urobiť len na základe vykonanej skúšobnej jazdy. Žalobkyňa deň po podpise zmluvy zistila z internetu, že vozidlo bolo opakovane havarované a opravované a neuplatnila si hneď požadovaný nárok na zľavu, zúčastnila sa následného prepisu vozidla a až tri mesiace na to si uplatnila nárok na zľavu. Takéto správanie žalobkyne taktiež nepotvrdzuje, že by si mala takúto vlastnosť vozidla vymeniť, resp. že by bola žalovaným o takejto vlastnosti ubezpečená.

2.4. Odvolací súd opakovane konštatoval, že žalobkyňa neoznačila žiadnu faktickú vadu, ktorá by mala za následok podstatne zníženú možnosť užívania veci, resp. neuviedla žiadnu konkrétnu vadu, ktorú by oprave (resp. v opravách) automobil vykazoval. Skutočnosť, že na automobile „bolo viacero poistných udalostí“ samo o sebe nepredstavuje faktickú a ani právnu vadu predmetu kúpy. Pri použitej veci (v danom prípade sedemročnom automobile) takúto všeobecne predpokladanú vlastnosť nepredstavuje to, že by vec nemala byť opravovaná, resp. že by v minulosti nikdy nemalo dôjsť k jej poškodeniu, a to i opakovanému. Nebolo taktiež zistené, že by si žalobkyňa takúto vlastnosť vymienila, resp. že by bola o takejto vlastnosti kupujúcim ubezpečená. Ak nešlo o vadu vozidla, tak žalovaný nemal povinnosť o danej skutočnosti v zmysle § 596 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) žalobkyňu ani výslovne informovať. Nebolo ani zistené, že by sa žalobkyňa správala tak, že uvedená vlastnosť vozidla by bola pre uzavretie zmluvy podstatná. Jej správanie počas dojednávania zmluvy, jej uzavretia a následne po zistení týchto skutočností (uplatnenie vád až po troch mesiacoch od zistenia) nenasvedčuje jej tvrdeniu, že ak by takouto informáciou disponovala, tak by zmluvu vôbec neuzavrela. Kúpna zmluva bola uzavretá písomne a nie je v nej žiadna zmienka o vymienených vlastnostiach alebo o vlastnostiach predmetu kúpy, o ktorých by bola žalobkyňa zo strany žalovaného ubezpečená. Nebolo pritom tvrdené a ani zistené, že by kúpna zmluva nebola uzavretá slobodne a vážne.

2.5. Odvolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal aj s tým, prečo nenariadil znalecké dokazovanie. Odpoveď na to, prečo nie je potrebné vykonať takéto dokazovanie dal súd pritom najmä v tej časti svojho rozhodnutia, v ktorej sa podrobne zaoberal tým, prečo nie je vadou predchádzajúce poškodenie a oprava predmetu kúpy. Ak totiž namietaná vlastnosť vozidla nie je vadou, tak nie je potrebné nariaďovať znalecké dokazovanie tak, ako to žiadala žalobkyňa. V predmetnej veci mohla byť žalobkyňa úspešná len vtedy, ak by preukázala, že by si v kúpnej zmluve vymienila, že predávané jazdené vozidlo nesmie byť havarované, opravované, resp. že by pri jeho oprave museli byť použité len „originálne“ diely, alebo v prípade, že by bola o uvedenom predávajúcim ubezpečená. Uvedené však nebolo preukázané a v podstate ani tvrdené.

2.6. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Po opise priebehu konania navrhla, aby dovolací súd zrušil obe rozhodnutia nižších súdov, vec vrátil na ďalšie konanie a priznal žalobkyni náhradu dovolacích trov.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietala, že prvostupňový súd odmietol vykonať ňou navrhnutý dôkaz - znalecké dokazovanie „a to za účelom stanovenia primeranej zľavy z kúpnej ceny“. Podľa jej názoru odôvodnenie zamietnutia navrhovaného dôkazu zo strany oboch nižších súdov bolo strohé a nedostatočné.

3.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP formulovala doteraz neriešenú otázku „či je možné chápať zníženie hodnoty veci ako definičný znak vady v zmysle Občianskeho zákonníka“. Zároveň s touto otázkou formulovala podotázky: „1) Je možné chápať zníženie hodnoty veci z dôvodu poistných udalostí ako vadu veci? Prípadne dá sa pod definíciou vady veci chápať aj skrátenie životnosti veci? 2) V prípade nevymienenia vlastností pri kúpe používaného motorového vozidla zo strany kupujúceho, je možné chápať poistné udalosti, pri ktorých bolo vymenených viac ako 150 dielov ako bežné opotrebenia motorového vozidla?“

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol toto dovolanie zamietnuť. Poukázal na neprípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodov uvedených v § 422 ods. 1 písm. a) CSP. V ďalšom poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa mu nikdy žiadnu konkrétnu vadu vozidla nevytkla, že mohla predložiť v konaní súkromný znalecký posudok a nie až po jeden a pol roku v závere konania žiadať o tento dôkaz súd. Poukázal tiež na správne právne závery nižších súdov.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné:

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Uvedené platí o to viac, ak dovolateľ v rámci podaného dovolania v podstate zopakuje jeho predsúdnu argumentáciu, v rámci ktorej (skôr) polemizuje s právnymi závermi súdov, spochybňuje správnosť súdneho rozhodnutia, či kritizuje prístup súdu k právnemu posudzovaniu veci, čo v prevažnom rozsahu bol prípad aj tohto dovolania.

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad.

9. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak

zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

10. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť ňou podaného dovolania (aj) z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel' uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolaťela tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

12. Žalobkyňa v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP namietala nevykonanie ňou navrhnutého znaleckého dokazovania „za účelom stanovenia primeranej zľavy z kúpnej ceny“ (bod 3.1.).

12.1. Z obsahu spisu najvyšší súd zistil, že na pojednávaní konanom dňa 29. apríla 2024 (č. l. 127 spisu) požiadal právny zástupca žalobkyne „vykonať znalecké dokazovanie ohľadom skutočnosti, či vykonanými opravami došlo k zhodnoteniu, resp. k znehodnoteniu MV, nakoľko aj znehodnotenie vozidla v dôsledku opráv považujú za vadu vozidla“. Na tomto pojednávaní došlo aj k vyhláseniu ostatného rozsudku. Najvyšší súd dodáva, že žalobu žalobkyňa podala dňa 27. októbra 2022.

12.2. Prvostupňový súd v tejto súvislosti uviedol, že „zamietol návrh na vykonanie znaleckého dokazovania ohľadom skutočnosti, či vykonanými opravami došlo k zhodnoteniu resp. k znehodnoteniu motorového vozidla, nakoľko táto skutočnosť nie je relevantnou skutočnosťou pre posúdenie, či predané motorové vozidlo má vadu, pre ktorú by žalobkyňa ako kupujúca mohla žiadať primeranú zľavu z jeho ceny“ (bod 12 in fine prvostupňového odôvodnenia).

12.3. Odvolací súd na uvedenú odvoláciu námietku reagoval v bode 25. jeho dôvodov tak, že «[s]úd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal aj s tým, prečo nenariadil znalecké dokazovanie. Odpoveď na to, prečo nie je potrebné vykonať takéto dokazovanie dal súd pritom najmä v tej časti svojho rozhodnutia, v ktorej sa podrobne zaoberal tým, prečo nie je predchádzajúce poškodenie a oprava predmetu kúpy vadou. Ak totiž namietaná vlastnosť vozidla nie je vadou, tak nie je potrebné nariaďovať znalecké dokazovanie tak, ako to žiadala žalobkyňa. V predmetnej veci mohla byť žalobkyňa úspešná len

vtedy, ak by preukázala, že by si v kúpnej zmluve vymienila, že predávané jazdené vozidlo nesmie byť havarované, opravované, resp. že by pri jeho oprave musia byť použité len „originálne“ diely, alebo v prípade, že by bola o uvedenom predávajúcim ubezpečená. Uvedené však nebolo preukázané a v podstate ani tvrdené».

13. K namietanému pochybeniu v procese obstarávania dôkazov najvyšší súd konštatuje, že pokiaľ súd nevykonával v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonával iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Predmetná judikatúra najvyššieho súdu bola a je akceptovaná aj Ústavným súdom Slovenskej republiky [ďalej len „ústavný súd“ (I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, II. ÚS 153/2019, II. ÚS 465/2017, IV. ÚS 511/2020)]. Na druhej strane ústavný súd vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zasadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 CSP), a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29.4.1993, II. ÚS 410/06). K takejto interpretácii dospel už aj najvyšší súd napr. v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/100/2018 alebo 5Cdo/202/2018. V prejednávanej veci, ale o takýto prípad nejde.

13.1. Ako už vyslovil najvyšší súd (napr. v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/100/2018, 5Cdo/202/2018 a 7Cdo/7/2023) procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu o vznesených návrhoch (a dôkazoch) tiež, pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak rozhodol. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz bez relevantnej súvislosti s predmetom konania. Ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou kapacitou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť.

14. V súvislosti s dovolacou námietkou žalobkyne, týkajúcou sa nevykonania ňou navrhnutého znaleckého dokazovania dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 185 ods. 1 CSP, v ktorom je uvedené, že súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Z tohto ustanovenia vyplýva, že súd nemusí vykonať všetky stranami sporu navrhnuté dôkazy a výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde, ktorý musí dbať na to, aby nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať relevantný skutkový poznatok. Táto, súdu resp. sudcovi zákonom daná možnosť výberu dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je súčasťou princípu voľného hodnotenia dôkazov (viď napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 64/1997, resp. najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/13/2012). V okolnostiach posudzovanej veci odvolací (i prvostupňový) súd založil svoje nosné právne závery na tom, že žalobkyňa nepreukázala svoj nárok v základe, keďže za vadu v dôsledku ktorej požadovala zľavu z dojednanej ceny nebolo možné považovať štyri poistné udalosti a z toho vyplývajúce opravy vozidla, čo podľa žaloby predstavovalo kruciálny dôvod pre uplatnenie sumy 4.500 eur ako zľavy z dojednanej ceny. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že pri použitej veci (jazdenom

sedemročnom vozidle) sa vo všeobecnosti predpokladá, že mohla byť opravovaná. K takejto oprave použitej veci pritom môže dôjsť tak v dôsledku opotrebenia, ako aj poškodenia. Preto skutočnosť, že na automobile „bolo viacero poistných udalostí“ samo o sebe nepredstavuje faktickú a ani právnu vadu predmetu kúpy. Z uvedených dôvodov navrhované znalecké dokazovanie vykonaných opráv vozidla (či nimi došlo k zhodnoteniu resp. znehodnoteniu motorového vozidla) nebolo vzhľadom na predmet sporu právne významné. Ak potom nebolo vykonané dokazovanie navrhnuté žalobkyňou (znalecký dôkaz) bolo možné dospieť k záveru, že takýto dôkaz bol bez relevantnej súvislosti k nosným právnym záverom nižších súdov (t.j. že opravy motorového vozidla v dôsledku poistných udalostí nepredstavovali v okolnostiach posudzovanej veci vadu na základe ktorej bolo možné požadovať primeranú zľavu z dojednanej ceny). Nevykonanie navrhovaného dokazovania preto nemožno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivý proces.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

15. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

15.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

15.2. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

16. V zmysle ustanovenia § 422 ods. 1 písm. a) CSP (ktoré je vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP ustanovením *lex specialis*), dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada. Podľa § 422 ods. 2 CSP na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených § 422 ods. 1 CSP je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

16.1. V danom prípade sa žalobkyňa žalobou, podanou na súde prvej inštancie 27. októbra 2022, domáhala zaplatenia sumy 4.500 eur. Výšku minimálnej mzdy v roku 2022 predstavovala suma 646 eur; desaťnásobok tejto sumy je 6.460 eur. Rozhodnutie odvolacieho súdu sa teda týkalo peňažného plnenia neprekračujúceho výšku desaťnásobku minimálnej mzdy v čase podania žaloby (4.500 eur < 6.460 eur).

17. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobkyne je v danom prípade vylúčená ustanovením § 422 ods. 1 písm. a) CSP, dovolací súd neskúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania žalobkyne nepristúpil ani k posúdeniu, či napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

18. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

19. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) CSP.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.